

Bilag 1:

Opsamling og status for arbejdet med udviklingsområderne i Rammeaftale 2019-20 i Viborg Kommune

Udviklingsområderne i Rammeaftale 2019-2020

Kommunalbestyrelserne og regionsrådet i hver region indgår hvert andet år en rammeaftale på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling af tilbuddene på det specialiserede socialområde på tværs af kommuner og region.

Rammeaftale 2019-2020 indeholder følgende tre udviklingsområder:

- Den nære psykiatri
- Fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme
- Effekt, kvalitet og progression som det bærende princip

Der er iværksat ti initiativer under udviklingsområdet "den nære psykiatri", to initiativer under udviklingsområdet "fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme" samt to initiativer under udviklingsområdet "effekt, kvalitet og progression som det bærende princip".

Viborg Kommune indgår i arbejdet med otte ud af de 14 initiativer. Det drejer sig konkret om:

- Initiativ 5: Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien.
- Initiativ 7: Sundhedsvisitationer i alle klynger
- Initiativ 8: Initiativer for de mest udsatte borgere
- Initiativ 9: Udgående ambulante teams
- Workshop "børn og unge med autisme og skolevægring"
- Workshop "autisme og overgange fra skole til ungdomsuddannelse og fra ung til voksen"
- Udarbejdelse af en fælles guideline for samhandel på det specialiserede socialområde
- Workshop om den fælles guideline

Status på udviklingsområdet den nære psykiatri

Alliancen om den nære psykiatri er et samarbejde mellem de 19 midtjyske kommuner, Region Midtjylland, PLO-Midtjylland samt bruger- og pårørendeorganisationer i psykiatrien. Målet er at give en bedre hjælp til psykisk sårbare borgere med psykiske udfordringer og forebygge, at psykiske lidelser opstår og udvikler sig.

Alliancen er dannet af Kommune Kontaktrådet (KKR) på en konference i marts 2018 for at forbedre og udvikle den nære psykiatri i Midtjylland. Alliancens første indsatsområder er politisk prioriteret i regi af Sundhedsaftalen 2019-2023, og har til formål at finde fælles løsninger for at hjælpe børn og unge i mistrivsel samt voksne borgere med svær psykisk sygdom. Alliancen om den nære psykiatri satte i foråret 2019 ti udviklingsinitiativer i gang, der målrettet skal sikre mere sammenhængende og bedre hjælp til de prioriterede målgrupper.

”Den nære psykiatri” videreføres som udviklingsområde i både Rammeaftale 2021-22 samt i Sundhedsaftalen. Udviklingsområdet følges løbende af DASSOS (Den Administrative Styregruppe for Social- og Specialundervisnings-området) og KOSU (Kommunale Styregruppe på Sundhedsområdet).

Viborg Kommune indgår, som nævnt, i fire initiativer, som hører under udviklingsområdet ”Den nære psykiatri”. Ét initiativ målrettet mental sundhed hos børn og unge (initiativ 5) samt tre initiativer målrettet voksne med svær psykisk sygdom (initiativ 7, 8 og 9).

Initiativ 5: Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien

Baggrunden for initiativet er, at flere og flere børn og unge kæmper med psykisk sårbarhed, mentale sundhedsproblemer og psykiske lidelser. Samtidig kan børn og unge med mistrivsel og tegn på en psykisk lidelse, som for eksempel lette tilfælde af angst og depression, have vanskeligt ved at få den rette hjælp i samspillet mellem den regionale psykiatri og de kommunale indsatser. Derfor er der med satspuljeaftalen for 2018-2021 afsat midler til en fremskudt funktion i børne- og ungdomspsykiatrien.

Formålet med puljen er at styrke indsatsen for de børn og unge, som ikke har behov for en indsats i børne- og ungdomspsykiatrien, men som har et behov for en intensiv indsats i nærmiljøet. Samtidig er formålet at styrke samarbejdet på tværs af sektorer om integrerede indsatser for målgruppen.

Initiativet består af tre delprojekter, hvor Viborg Kommune deltager i delprojekt 2 og 3.

- Delprojekt 2: Forebyggende indsats ved begyndende skolevægring. Formålet med delprojektet er at udvikle en systematisk og vidensbaseret praksis for det tidlige, opsporende og forebyggende arbejde med børn og unge, der udviser begyndende skolevægring på grund af lettere psykiske vanskeligheder.

Status Viborg Kommune: Der har været involveret 22 børn og unge fra Viborg Kommune i perioden 2019-2020. Der henvises til bilag 2, som indeholder to borgercases.

- Delprojekt 3: Henvisning for almen praksis. Formålet er at give de alment praktiserende læger en mulighed for at henvise til kommunen som alternativ til henvisning til børne- og ungdomspsykiatrien.

Status Viborg Kommune: Der har været involveret 18 børn og unge fra Viborg Kommune i perioden 2019-2020. Der er henvist fra 8 forskellige læger. Der henvises desuden til bilag 2.

Initiativ 7: Sundhedsvisitationer i alle klynger

Alle med akut sygdom skal henvises til den rette indsats og/eller behandling fra start. En del akut syge borgere har ikke behov for indlæggelse, men hjælpes bedst med den rette indsats i eget hjem eller på et kommunalt akuttilbud. Initiativ 7 understøtter dette ved, at hospitalsvisitationen yder rådgivning og vejledning af vagtlæger, praktiserende læger samt læger i regi af præhospital om alternativer til indlæggelse, når lægen står i den konkrete, akutte situation.

Målsætningen er, at lægerne skal have let adgang til og overblik over alle tilgængelige relevante tilbud i hver kommune. Det gælder både psykiatriske og somatiske tilbud. Ved at have sundhedsvisitationer med overblik over tilbuddene sikres det, at borgerne modtager det relevante tilbud i en akut situation. Dette gælder uanset om borgeren har behov for en akut indlæggelse, behov for en tid dagen efter eller mest gavn af et kommunalt tilbud. Sundhedsvisitationerne bliver dermed et supplerende tilbud, der giver overblik og understøtter koordinering.

Viborg Kommune har medvirket i den forberedende arbejdsgruppe omkring den nye organisering af sundhedsvisitationen i Midtklyngen samt udarbejdet et overblik over relevante kommunale tilbud på det psykiatriske område. Dette overblik findes hos sundhedsvisitationen på Hospitalsenhed Midt med henblik på rådgivning om tilbud i Viborg Kommune.

Initiativ 8: Initiativer for de mest udsatte borgere

De mest udsatte borgere med svær psykisk sygdom har behov for en styrket tværgående indsats, da disse borgere ofte falder mellem stolene. Det er borgere med psykisk sygdom og misbrug, selvskadende adfærd og udadreagerende adfærd – og ofte en kombination af disse.

Målet med initiativet er at styrke samarbejdet mellem regionen, kommunerne og de praktiserende læger om de mest udsatte borgere. Dette sker gennem konkret udvikling, kvalificering og afprøvning af løsningsmodeller.

Midtklyngen, som består af Viborg, Skive og Silkeborg Kommune, skal arbejde med implementering af tværsektorielle teams, som har et helhedsorienteret fokus på borgeren og borgerens mål og ønsker.

Midtklyngen startede pilotprojekt om den tværsektorielle indsats i oktober 2019. Her deltog tre borgere fra Viborg Kommune. I bilag 2 er der beskrevet en borgercase fra pilotprojektet.

Sideløbende med pilotprojektet fik Midtklyngen bevilget midler fra EU kommissionens Strukturreform Støtte Program. Midlerne er bevilget til ekspertbistand til implementering af metoden FACT (Flexible Assertive Community Treatment). Metoden initierer, at der oprettes tværsektorielle teams (bestående af repræsentanter fra kommune og region samt andre samarbejdspartnere ad hoc), der yder en direkte behandlings- og støtteindsats i samarbejde med borgeren.

Der blev i september 2020 afholdt kick off workshop på implementeringen af FACT-metoden med tilknyttet ekspertbistand. Status primo december 2020 er, at der er udvalgt seks borgere fra Viborg Kommune i samarbejde mellem regionspsykiatrien og socialpsykiatrien i Viborg Kommune. Desuden er der udpeget seks borgere fra Silkeborg Kommune og fem borgere fra Skive Kommune.

Initiativ 9: Udgående ambulante teams

Initiativet har til formål at styrke indsatsen for borgere med psykisk sygdom i borgernes nærmiljø. Dette ved at styrke den udgående ambulante kapacitet i voksenpsykiatrien og samarbejdet herom. Formålet er at skabe hurtig kontakt, forebygge indlæggelser og fremme tidlig udskrivelse.

Der er i forbindelse med initiativet etableret udgående regionale teams pr. 1. oktober 2020. De udgående teams er bemandede af sygeplejersker, som kan foretage ambulant behandling i borgerens eget hjem. Hensigten er at skabe en hurtig og tæt kontakt, når behovet opstår, og dermed forebygge en indlæggelse eller fremme en tidligere udskrivelse.

Status på udviklingsområdet fælles udviklingstiltag for børn og unge med autisme

Visionen er at sikre en sammenhængende indsats imellem almen- og specialområdet, så børn og unge med autisme får de bedste vilkår for at leve et godt liv og være en aktiv del af samfundet.

Udviklingsområdet adresserer, at børn og unge med en diagnose inden for autismspektret ofte har vanskeligt ved at trives i almene skole- og ungdomsmiljøer.

Arbejdet med udviklingsområdet har været lokalt forankret i kommunerne og regionen. DASSOS har suppleret og inspireret ved at skabe videndeling og udbrede kendskabet til de forskellige indsatser på tværs af kommunerne og regionen. Dette er sket på temadage for ledere og medarbejdere på tværs af det almene og specialiserede skoleområde. Temadagene har fokuseret på forebyggelse af skolevægring samt bedre overgange, som har været centrale indsatspunkter i rammeaftalen. På grund af corona-pandemien har det ikke været muligt at afholde den sidste temadag om peer-støtte og forældresamarbejde.

På første temadag "børn og unge med autisme og skolevægring" deltog 6 medarbejdere fra Viborg Kommune, og på anden temadag "autisme og overgange fra skole til ungdomsuddannelse og ung til voksen" deltog 16 medarbejdere.

Status på udviklingsområdet effekt, kvalitet og progression som det bærende princip

DASSOS har udarbejdet en fælles guideline "Guideline for hvordan vi styrker et fælles fokus på effekt og progression i vores samhandel på det specialiserede socialområde". Formålet er at have fælles værktøjer og sprog, som kan anvendes til at kvalificere dialogen mellem myndighed og leverandør om effekten af tilbud, uden at tvinge kommunerne til at lave ensartede progressionsmålinger. Den fælles guideline skal styrke et fælles fokus på effekt, kvalitet og progression i samhandlen på det specialiserede område.

DASSOS besluttede, at man i 2020 skulle implementere guidelinen og følge op på, hvordan den anvendes i kommuner og region. Som led i implementeringen blev guidelinen formidlet til kommuner og region.

Opstarten for implementeringen har været udsat til efteråret 2020 grundet COVID-19. Der har på den baggrund indtil videre blot været afholdt en virtuel workshop om emnet for de 19 midtjyske kommuner. På workshoppen deltog otte medarbejdere fra Viborg Kommune.